

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 2021/175352
Dato: 26.11.2021
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

SVAR PÅ HØRING AV ENDRINGER I HUNDELOVEN

Vi viser til høringa av endringer i lov 4. juli 2003 nr. 74 om hundehold (hundeloven).

Som forvalter av regelverket om dyrevelferd og dyrehelse er Mattilsynet involvert i mange saker om hunder. Vi ser behovet for å presisere hundeloven, slik at loven blir klarere for både hundeeierne og politiet. Det er foreslått mange hensiktsmessige endringer, men vi har merknader til noen av forslagene. Vi har også noen merknader av mer generell art.

Generelle merknader

Mattilsynet forvalter lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd og lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven). Vi har mange tilsynssaker om hundehold. I noen tilfeller kan det forekomme brudd på både hundeloven og dyrevelferdsloven eller matloven.

Hundehold er regulert i flere lover. Hundeloven gjelder den faren hunder utgjør overfor folk og dyr. Dyrevelferdsloven gjelder velferden for hundene. Og matloven gjelder tiltak mot spredning av smittsomme hundesjukdommer, blant annet regler om innførsel av hunder til Norge.

Lovene bør ikke overlappe hverandre med fare for dobbeltregulering og motstrid. I hundeloven er dette særlig aktuelt for dyrevelferd. Det er bra at hundeloven viser til dyrevelferdsloven og presiserer at hunder skal holdes i samsvar med regelverket om dyrevelferd. Men hundeloven bør ikke inneholde egne regler om dyrevelferd. Loven bør heller ikke ved bruk av henvisninger i enkelte bestemmelser gi inntrykk av at dyrevelferd er relevant bare i visse sammenhenger. Vi kommer tilbake med merknader til dette nedenfor.

Politiet bør tolke og bruke hjemlene for tiltak overfor hundeholderne i lys av tilsvarende bestemmelser i dyrevelferdsloven. Dette gjelder særlig bestemmelser om forvaring og omplassering, salg eller avliving. Politiet må være nøye på hvilken lov tiltakene hjemles i og tydeliggjøre dette i vedtakene.

I noen bestemmelser forekommer ordet «innestengt» som et tiltak for å hindre at hunder går løse. Vi oppfatter dette som et negativt ord når vi snakker om dyrevelferd. Det er bedre å bruke ordet «innendørs».

Spesielle merknader

Til endringer i § 1

§ 1 annet ledd nytt annet punktum om hvordan hunder skal behandles, er en bestemmelse om dyrevelferd. Slike bestemmelser hører ikke hjemme i hundeloven. Vi foreslår derfor at den foreslåtte setningen fjernes fra lovutkastet.

Bestemmelsen i annet ledd tredje punktum er uklar i sammenhengen og bør flyttes til tredje ledd, og dermed knyttes til forholdet mellom hundeloven og dyrevelferdsloven.

Det er bra at matloven inkluderes i tredje ledd. For å presisere forholdet mellom hundeloven og dyrevelferdsloven foreslår vi følgende bestemmelse som nytt annet og tredje punktum:

«I vurderinger etter dyrevelferdsloven § 3 skal det tas hensyn til omstendigheter som er nødvendige for å forebygge at hunder forårsaker skader eller ulemper. Kravet om forsvarlig avlaving i dyrevelferdsloven § 12 og forbudet mot vold i dyrevelferdsloven § 14 nummer 1 er ikke til hinder for nødvendige inngrep mot hunder i nøds- og faresituasjoner.»

Til endringer i § 2

I § 2 bokstav e foreslår vi å forenkle «husdyr, hunder og andre dyr» til «andre dyr».

En konsekvens av ordlyden i bokstav e nummer 3 er at hakk i ørene til andre dyr enn hunder, kan regnes som betydelig skade. Et hakk i øret på for eksempel en katt kan altså være betydelig skade. Vi stiller spørsmålsteget ved om dette er meningen.

I bokstav e nummer 4 nevnes et eksempel der en hund «rusker en annen hund til døde». For å unngå tvil foreslår vi at eksemplet utvides til alle dyr som drepes på denne måten. Vi foreslår også å endre ordet «ruske» til det mer presise ordet «riste».

Bokstav e nummer 5 er etter vår oppfatning for snever, og de nevnte tilfellene virker vilkårlige. Vi oppfatter det slik at nummer 1, 2, 3 og 4 gjelder betydelige skader som følge av at hunder biter andre dyr. Nummer 5 skal definere hva som er betydelige skader som følge av at hunder jager andre dyr. Jaging kan føre til andre og ofte verre konsekvenser enn det som er nevnt i dette punktet. Vi foreslår å omformulere punktet slik at det omfatter dødsfall, alvorlige skader og hjelpeløshet på grunn av at dyr jages utfor skrenter, inn i gjerder eller havner i andre uheldige situasjoner. Her er forslaget:

«5. død, alvorlig skade eller hjelpeløshet som følge av jaging»

Dersom det ikke er ønskelig å utvide definisjonen i nummer 5, foreslår vi å bytte ut ordet «kalv» med det mer omfattende og presise begrepet «diende avkom».

I bokstav h foreslår vi å inkludere at hunden målretta springer etter flere mennesker. Dermed får vi med for eksempel når en voksen og et barn blir jaga av en hund.

I bokstav i foreslår vi å endre «eier eller annen hundekyndig» til «eier eller hundekyndig». Eiere er mer eller mindre kyndige til å håndtere hundene sine i fare-situasjoner, men kan uansett virke beroligende i kraft å kjenne hunden.

Vi stiller spørsmål ved behovet for å definere «naturlig atferd» i bokstav k. Etter vår oppfatning er dette et fagbegrep og en standard som er lite hensiktsmessig å ha en legaldefinisjon på. Begrepet brukes i dyrevelferdsregelverket, men er ikke definert der. Definisjonen i bokstav k er uansett formulert mer som faglig informasjon enn en presis avklaring. Det gjelder særlig setninga om atferdens funksjon.

Til endringer i § 3

Ifølge definisjonen i § 2 bokstav a omfatter begrepet «hundeholder» også personer som bare tar hånd om hunder i «kortere tid». I § 3 *annet punktum* omtales «den som midlertidig får ansvar for hunden». Vi mener at bestemmelsen gjør det uklart om de sistnevnte også er hundeholdere.

Til ny § 3 a

Vi ønsker at denne definisjonen ikke overlapper dyrevelferdsloven § 6. Hundeloven § 3 a bør presiseres slik at det blir tydelig hva slags kunnskap om hund som kreves her. Vi foreslår at *første punktum* omformuleres slik:

«Hundeholderen skal ha nødvendig kompetanse til å holde og trene hunden slik at den utgjør minst mulig fare.»

Til endringer i § 4

Bestemmelsen i § 4 *første punktum* om hensynsfull opptreden er uklar. Vi lurte på hvem hundeholderen skal være hensynsfull overfor, og hva det vil si å være hensynsfull som hundeholder.

Til endringer i § 6

Vi er enig i at statsforvalteren skal godkjenne kommunal forskrifter om båndtvang i friluftsområder. Hunder har godt av fri mosjon i naturen, og vi tror at en slik godkjenningsordning kan sikre at kommunene ikke går for langt i å begrense friheten til slik mosjon.

Til endringer i § 10

Vi mener at § 10 *annet punktum* er unødvendig og kan virke misvisende. Det gjelder også § 10 *fjerde ledd*. Dyrevelferdsloven gjelder uansett, og det holder at dette presiseres i § 1.

Uttrykket «oppta hund» bør byttes ut med det mer presise og forståelige «fange inn hund». Det hadde også stemt overens med terminologien i dyrevelferdsloven.

Vi ser også utfordringer med å velge riktig hjemmel for politiet når det gjelder å holde tilbake hunder fra hundeholderen. Her har politiet og Mattilsynet hjemmel til å ha dyr i midlertidig forvaring etter dyrevelferdsloven § 32. Det bør ikke være tvil ut fra lovteksten hvilken hjemmel som er den rette i ulike tilfeller.

Til § 14 og § 15

Dyrevelferdsloven § 4 kan gi enhver som kommer over dyr som er angrepet av hund, plikt til å hindre hunden etter beste evne. Hundeloven § 10 gir enhver rett til å fange inn løshunder. Vi synes det er et uklart forhold mellom disse bestemmelsene og den mer begrensede retten til inngrep ved angrep på dyr etter hundeloven § 14 *tredje ledd bokstav b første punktum* og § 15 *første punktum*. Vi håper at § 14 og § 15 ikke er ment å hindre at for eksempel turgåere fanger inn hunder som angriper eller utgjør en fare for andre dyr.

Vi savner mer presise vilkår for avliving som inngrep etter § 14 og § 15. Det står at inngrepet ikke kan gå lenger enn nødvendig, men vi savner et klart krav om å velge det minst mulig belastende inngrepet for hunden.

Til § 17 og § 18

Vi mener at § 17 *annet ledd bokstav b nytt annet punktum* bør fjernes. Dette er et eksempel på problemet med å nevne dyrevelferdskrav i enkelte sammenhenger.

I vurderingen av pålegg etter *bokstav d* bør politiet ta hensyn til at mangel på mosjon og sosial kontakt kan forverre hundens atferdsproblemer og velferd.

Farlige hunder bør som hovedregel avlives, også av hensyn til hundenes egen velferd. Mattilsynet omplasserer ikke slike hunder i dyrevelferdssaker. Vi er derfor kritiske til prinsippet i § 17 sjuende ledd tredje punktum, § 18 tredje ledd og § 18 a tredje ledd om å velge omplassering eller salg framfor avliving.

Til § 29

Mattilsynet anbefaler at det blir fastsatt en egen hundeforskrift for Svalbard, som erstatter forskrift 28. juni 2002 nr. 651 om båndtvang for hund på Svalbard. Vi ønsker at regelverket om dyr på Svalbard blir mest mulig likt tilsvarende regelverk på fastlandet. Den nye forskrifta bør inneholde alle relevante bestemmelser fra hundeloven med noen særlige tilpasninger for Svalbard. Vi bidrar gjerne i arbeidet med en slik forskrift.

Med hilsen

Torunn Knævelsrud
seksjonssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*